

ДЖЕРЕЛА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У КІБЕРПРОСТОРИ

Козицька Олена Геннадіївна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права ім. Л. Юзькова

Ефективність боротьби зі злочинністю на сучасному етапі розвитку суспільства обумовлюється постійним удосконаленням оперативно-розшукової діяльності правоохоронних органів. Своєчасне виявлення, швидке розкриття, повне і всебічне розслідування кримінальних правопорушень є неможливим без застосування новітніх методів і способів пошуку, аналізу та використання оперативно-розшукової інформації.

Цілком погоджуємося з О.В.Кириченко в тому, що оперативно-розшукова діяльність по суті є процесом збирання, накопичення й опрацювання інформації різноманітного характеру, що згодом перетвориться на судження, описи або висновки, що використовуються для досягнення визначених цілей [2, с. 48].

В цілому, під оперативно-розшуковою інформацією слід розуміти первинні та вихідні дані про осіб, причетних до підготовки і скоєння злочинів, факти злочинних проявів, стан оперативно-розшукових сил і засобів, а також умов, у яких здійснюється оперативно-розшукова діяльність. Оперативно-розшукова інформація відображає не лише ті явища, події, обставини, зміни в середовищі, які виникають у результаті злочинів, але і широке коло явищ, обставин, подій, що впливають на злочинну поведінку окремих осіб, злочинних груп [4, с. 196].

Основними вимогами, що висуваються до оперативно-розшукової інформації, є: точність та вірогідність, лаконічність, логічність викладу, що включає в себе послідовність, доказовість, ясність мети, досягненню якої покликане служити повідомлення, оптимальність та повнота, комплексність, відповідність рівня надходження та використання оперативно-розшукової інформації для прийняття рішень, цінність (корисність) [1, с. 175–176].

Одним із найбільш перспективних напрямків пошуку оперативно-розшукової інформації, яка відповідатиме вищевказаним критеріям, є моніторинг відкритих джерел інформації, розміщених у кіберпросторі.

До таких джерел належать:

- сайти органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій;

- державні реєстри, зокрема Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення тощо;

- сторінки осіб у соціальних мережах;

- сайти оголошень (наприклад, сайти знайомств, сайти продажу автомобілів та інших речей, сайти пошуку роботи);

- Інтернет-магазини;

- публікації в електронних засобах масової інформації, а також коментарі до них;

- ресурси для розповсюдження відеоконтенту (наприклад, Tik-Tok);

- боти Telegram (наприклад, OpenData – сервіс пошуку в державних даних компаній, людей, авто та нерухомості; AVinfobot – бот, призначений для перевірки історії автомобіля за номерним знаком, VIN, телефоном продавця; info_basa – бот, який допомагає дізнатися, кому належить номер телефону та отримати номер телефону людини за прізвищем, ім'ям та по-батькові та ін.);

- блоги та мікроблоги;

- сайти, призначені для отримання інформації про місцезнаходження особи (www.topsy.com – ресурс, призначений для отримання інформації про місцезнаходження об'єкта на підставі аналізу згадувань про нього; сайти Geofeedia та Echosec, які дозволяють знаходити твіти, пости Facebook, відеоролики з YouTube, фотознімки Flickr та Instagram, які були надіслані з визначених місць [3]).

Моніторинг вказаних джерел дозволяє знайти інформацію, яка за результатами аналізу може бути використана під час розкриття та розслідування кримінальних правопорушень (зокрема, інформацію про злочинні зв'язки особи, яка становить оперативний інтерес, канали збуту викраденого тощо), а також для встановлення місцезнаходження безвісти

зниклих осіб та осіб, які переховуються від органів досудового розслідування або суду.

Література:

1. Білецький В. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності у прикордонній сфері. Публічне управління: теорія та практика. Серія Держава та суспільство. № 2/14 (2013). С. 174–178.
2. Кириченко О. В. Оперативно-розшукова інформація: теоретичне визначення поняття. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 20 жовт. 2017 р.): у 2-х ч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. Ч. 1. С. 45–49.
3. Руководство по верификации для журналистских расследований: путеводитель по техникам онлайн-поиска и анализа пользовательского контента и информации из открытых источников в расследованиях: веб-сайт. URL: https://verificationhandbook.com/book2_ru/chapter3.php (дата звернення 11.10.2020).
4. Фаріон О. Б. Алгоритм опрацювання оперативно-розшукової інформації для забезпечення потреб кримінального аналізу злочинної діяльності. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Військові та технічні науки.* № 1(59). 2013. С. 194–203.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ

Моргун Ігор Андрійович

*студент історико-юридичного факультету, спеціальність «Право» 0.81,
Херсонського державного університету*

Правова проблема реформування прокуратури як складової правоохоронної системи держави дискутується в Україні протягом всього часу її незалежності. І весь цей час проводилися відповідні тематичні наукові дослідження, здійснювалися певні кроки законодавчого й практичного характеру, спрямовані на удосконалення правової основи